

TEKSTİL

ONBEŞ GÜNDE BİR YAYINLANIR TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ORGANIDIR

15
ARALIK
1969
YIL: 2
SAYI: 26

Zam

Seçim Konduları Yıkılıyor...

Konduların yıkımı sırasında olaylar meydana geldi. Kondusu yıkılan Halk sosyal Meskenleri işgal etti.

Kasımpaşa sirtlarında yapılan gece konduların 113 ü birden dört saat içinde Belediye tarafından yıktırılmış ve yıkım sırasında da

halkla toplum polisi arasında müessif olaylar meydana gelmiştir. Dar gelirli vatandaşların hazine ve belediyeye ait arsalar üzerine kurdukları gecekondu sorumsuzca yıkılırken bazı konu sakinleri de krizler geçirmişlerdir. Olaylar sanki bir savaş gibi başlamış, yıkım için toplum polisi ve grayderler kullanılmıştır. Evleri yıkılan dargelirli ama bilinçli vatandaşlar tutup "Sosyal Meskenleri" işgal etmişler, fakat oradan

Sendikamız zamları sert karşıladı...

Genel Başkan Rıza Güven: "Aylık Geliri 1000.— liraya kadar olanlar vergiden muaf tutulmalıdır" dedi.

Birden zam furyasının esmeye başlaması üzerine Sendikamız Genel Başkanı Rıza Güven bir bildiri yayınlamış ve "Artık su kaçırın zam makinasının" revizyonu ile uğraşılması gerektiğini öne sürmüştü, "Düzen bozukluğu gibi laflar güzel eğlence olmaya başladı, işler gittikçe karışıyor" demiştir.

Güven'in bildirisi özetle şöyledir:

"Zamlarla olan yabancılığımız artık yakın dostluğa büründü. Şayet tüm fiyatlara zam yapılmıyorsa bunun nedeni bu dostluğu

kıskanmaktır: Zorla koparılmaya çalışılan asgari ücretlerle pesperişan kesilmiş emekçiler adına bu zam furyaları karşısında başka ne söylenebilir?

Sayın Bakan, emekçinin kolundan birini kırıyor ve akabinde hemen "Öbür eline dokunmayacağım" diye de teselli etmeye kalkışıyor. Böylesi davranışlar gülmünç olma duvarını da çoktan aştı.

Devleti yönetmek için vergi lâzımdır diyorlar. Vergilerin tümü de emekçilerin sırtından alındığına göre, Devleti yönetenler emekçileri ne sanıyorlar acaba?

Büyük sermaye sahipleri vergiden kaçmak için binbir çeşit for-

(Devamı 4. sayfada)

Faşist Tasarı yeniden Mecliseverildi

GÖRÜŞ

Rıza Güven

Yanlış Tanıdıklarımız

Geçtiğimiz günlerde bazı sen dikacı Milletvekilleri tarafın - dan 265 sayılı toplu iş sözleş - mesi, grev ve lokavt yasasını değiştirmeyi öngören tasarının basından öğrendik.

Yasama organına verilisi çok gürültülü olan tasarının fayda sız, fakat cazip görünen tarafı, genel grev ve sempati grevleri nin yapılmasını öngörmesidir.

Yasama organlarını elinde bulunduran bugünkü kadro - nun böylesine geniş haklar ge - ceğine inanmak budalalık olur. Bunu, tasarımı imzalayan dost - larımız da çok iyi bilirler. Bil - medikleri taraf korkunç bir o - yuna gelmiş olmalarıdır. Yü - rürlükte bulunan kısır Sendika lar Yasası ile işlemesi çok zor grev mekanizmasının bile kar - şısında olduğuna, bunlardan duyduğu rahatsızlık yüzünden alınmış grev k a r a r l a r ı n ı durduğuna tanık olduğumuz, sendikacıların ağzına ve sendi - kaların kapısına kilit vurmak için Temel Hakları Koruma Tasarısını yasama organlarına kadar getiren, baskı grupları - nın tepkileri karşısında şimdi - lik sinmiş bulunan, fırsatını bu lunca tekrar getireceğine şüphe etmediğimiz bir siyasi iktidar kadrosunun Genel Grev ile Sempati Grevlerine izin verece - ğini düşünebilir misiniz?

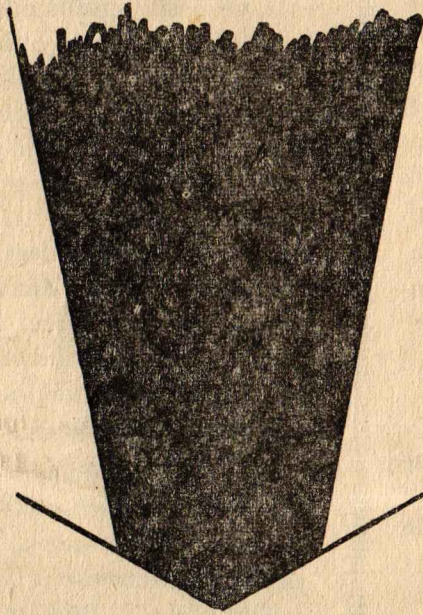
Bu tasarımı imzalayan Millet vekillerinin hepsi de değerli sendikacılar. Bunun yanı sıra bir siyasal örgütten millet - vekili seçilmiş olmaları ve mu halefette bulunmaları nedeni ile iktidar partisinin emekçi - den yana olmadığını göster - (Devamı 4. sayfada)

da toplum polisleri tarafından ko - valanmışlardır. Bunun üzerine kondusu yıkılan vatandaşlar bü - yük bir protesto gösterisi düze - lemishlerdir. Ne var ki bu gösteri yöneticilerin kılını bile kıpırdat - mamıştır. Vatandaş yeniden ken - di başının çaresine bakmak zo - runda bırakılmıştır. Aslında va - tandas, her zaman bu durumdadır ve kendisine hiç kimse sahip çık - mamaktadır. Bunu bile bile kapi -

Konduları yıkılanlar yukarıdaki fotoğrafta görüldüğü gibi baygın - lık geçirmişlerdir.

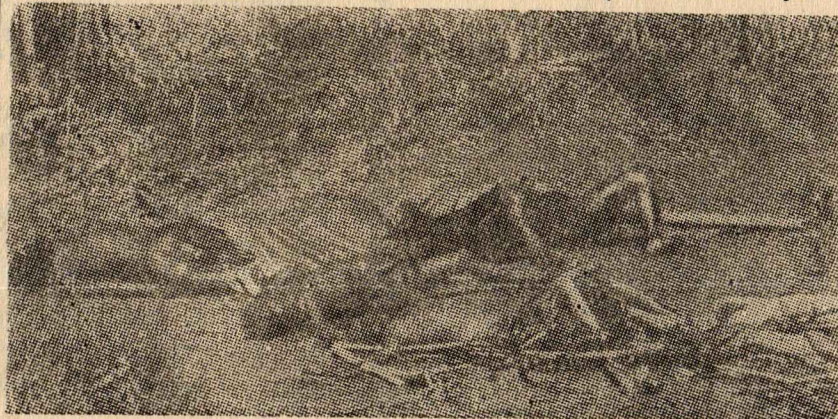
talist iktidarlara başına getiren de yine kendileri olmaktadır. Bugün kendi başına gelen, yarın kendisi gibi olan başkasının başına gele - cektir. Direnmelere ortak göğüs gerilmediği sürece bu kesmekeşlik ve ezilme ilelebet devam edecek - tir.

İşte Amerikan vahşeti

Geçen hafta dünya basınına konu olan ilginç bir olav göze carpıyordu. Amerika Viet Nam ını My Lai köyünde korkunç bir vahşet hareketine girişmiş ve cesur Vietnam dalkını im - ha etmek için insan aklının al mayacağı rezalet hareketine gi rismişti. Olayı bizzat Amerika gazeteleri ve dergileri «Ameri - kanın trajedisi» diye vermişler ve en ince ayrıntılarına ka lar aksettirmişlerdir: Aşağıdaki sa tırlarımızda Amerikan vahşeti - ni anlatan büyük ifşaat yer al - maktadır. Olayla ilgili yorumu siz emekçi okuyucularımıza bı rakıyoruz

«Ortaya bir kadın getirdiler. Askerler birdenbire kadının ü - (Devamı 4. sayfada)

İşte Amerikan vahşeti. Fotoğraf TIME Dergisinden alınmıştır.

Muhalefet Sendikacı Millet - vekillerince Genel Grev Hakkı diye sunulan tasarı faşizmin a - yak kokularını getiriyor.

Geçen hafta basına da iyi bir kamuflela sunulmaya çalışı - lan ve Genel Grev hakkını ge - tiren tasarı CHP nin sendikacı milletvekilleri Meclis'e ve - rilmıştır. Hatırlanacağı gibi bu tasarı geçen yıl basında çokca eleştirilen bir tasarı idi ve 275 sayılı yasayı değiştirmek ama -

cı ile AP Milletvekili Kaya Öz - demiroğlu tarafından Meclise verilmişti. İşte Meclise şimdi verilen tasarı buna genel grev hakkını da ekleyen şaşırtmaca lı bir tasarıdır. Genel Başkan Rıza Güvenin de bu sayıdaki makalesinde belirttiği gibi ta - sarı sosyalizm ile faşizm ara - sında mekik dokuyan acayip bir belgedir. Sendikamız böy - lesi faşist hükümler getiren tasarımı protesto etmek için bir kampanya hazırlamaktadır.

Tatlı sert

ABDULLAH SERT

TARİHTEN UTANMAYANLAR

2. Dünya Savaşını ve bu savaş öncesi Alman İmpara - torluğunu bir yazar şöyle anlatıyor:

Çöken İmparatorluk

«Adolf Hitler, İskender, Sezar ve Napolyon tipinde - ki serüvenci fatihlerin belki de sonucusudur ve Nazi İm - paratorluğu da eski Fransa'nın, Romanın ve Makedonya - nın yolundan gitmiş son imparatorluktur»

2. Dünya Savaşında büyük nefreti uyandıran ve sa - vaşa dünyanın cephe almasını yaratan en önemli etken Nazilerin savaş sırasındaki katliamlarıdır. Sivil halka karşı en gaddar, en insanlık dışı davranışları 2. Dünya Savaşında Naziler yapmışlardır. Bu savaş sırasındaki in - sanlara yapılan türlü işkenceler romanların, filmlerin, tiyatroların günümüzde dahi taze konularıdır. 2. Dünya Savaşı sonunda Almanya yenilince insanlara türlü işkence leri yapan Naziler için Amerikalılar Nurenberg şehrinde bir mahkeme kurdular ve bir yığın Nazi ölüm cezasına,

(Devamı 4. sayfada)

Zamanı Geldikçe / Yunus Kara

Sosyal Sigortalar Kanununun yenilikleri

— 2 —

Geçen yazımızda 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun bazı maddelerini değiştiren 1186 sayılı kanunun malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları yönünden getirdiği değişiklikleri izah etmiştik. Bu yazımızda ise iş kazaları ile meslek hastalıkları konularındaki değişiklikleri sunuyoruz.

a — İş kazaları veya meslek hastalığı sonucu sürekli ve tam iş göremezlikte sigortalıya bağlanan yıllık gelir eski kanunda yıllık kazancın % 60 ı iken yeni kanun bu miktarı % 70 e çıkarılmıştır.

b — İş kazaları veya meslek hastalığı sonucu ölümlerde evvelce sigortalının dul karısına bağlanan % 30 gelir yeni kanunda % 50 ye çıkarılmıştır.

c — Eski kanunda sigortalının çocuğu olmayan dul karısına bağlanan % 40 ölüm geliri miktarı yeni kanunda 2/3 nisbetine çıkarılmıştır.

d — İş kazaları veya meslek hastalığı sonucu ölen sigortalının çocuklarına eski kanunla bağlanan % 15 gelir yeni kanunla % 25 e çıkarılmıştır.

e — Eski kanuna göre sürekli iş göremezlik geliri, malullük ve yaşlılık aylığı almakta olan eski sigortalının eski kanun gereğince yalnız ayakta tedavisi yapılmakta iken yeni kanun sağlık kapsamını genişleterek eski sigortalıyı hastaneye yatırmak suretiyle tedavilerini kabul etmiştir.

Yeni kanunun getirdiği diğer değişiklikler .

1 — Eski kanunda prime esas ödenek miktarı asgari günde 7. TL. azami 100 TL. iken yeni kanun asgari 12 TL. ve azami üst sınırı 120 TL. ye çıkarılmıştır ve bu fıkra 1 Mart 1969 tarihinden itibaren uygulamayı şart koştur.

2 — Eski kanunda sigortalının bir ay içinde değişik işverenlerin içinde aylık primlerine esas tutulacak me-

Üyeleri TEKSİF'i anlatıyor !

TERCÜMAN Gazetesinin 5.12. 1969 tarihli nüshasında yayınlanan bir okuyucu mektubu:

VAADLERLE OYALANIYORUZ

“Çalışma Bakanlığı Dikkatine”:

Bursa'da emperme fabrikası olarak faaliyet gösteren BEM-TEKS Tekstil Sanayi Fabrikası kadrosunda bulunan işçileriz. En son yeni kanuna göre Devlet işçi asgari ücreti 18.00 TL. olarak tespit etmiştir. Bu kanun çıktığından bugüne kadar asgari ücret 1380 den sadece 16.30 TL. sına kadar çıkartılmıştır. Bu durumu gözönünde bulundurarak işçi temsilemiz vasıtası ile Teksif İş Sendikası uyarıldı, fakat hiçbir netice alınmadı Bundan evvel de bazı sebeplerle problemlerimizin hallini istediğimiz işçi sendikası ilgilileri, bizleri vaadlerle oyalama taktiği ile işlerini halletmişlerdir. Adeta işverenle ortak çalışıyorlar. Teksif İş Sendikası adını İşveren Sendikası olarak değiştirirlerse çok daha iyi olur.

Bu durumların Çalışma Bakanlığına gözönüne alınarak bir hal çaresi bulunacağını umarız.

Saygılarımızla.

BEMTEKS Fabrikası
İŞÇİLERİ

ATATÜRK Kalbime nasıl girdi ?

Ben Atatürk'e konuşmağa yeni başladığım sıralarda, anne min duru lisanında rastlamıştım. Fakat ben saflık içinde sevdiğim bu dehayı, gün geçtikçe daha çok seveceğimi o zaman bile anlamıştım.

Atatürk'e tarih sayfalarında, övmeye yetenekli en büyük cümleler arasında da rastladım. Daima gülümseyen gözlerinde gördüğüm parıltı, bana Türkiye'yi aydınlatan en büyük nur olarak geldi. Hatta gözlerinde Türkiye'yi tamamiyle seyreliyordum. İzmirin Kurtu'lu şu. Büyük taarruz ve bütün işi kiâl savaşının tablosu, en renkli boyalarıyla, mavi gözlerinde bir film şeridi gibi seyretiliyordu.

Atatürk koskoca bir Millet'in kaderini, bu milletin yüksek karakterine güvenerek değiştirmişti. Onu bataklıklara ve çıkmazlara götürmek isteyenlerin elinden zorla alarak, «kendi yolumuzu kendimiz seçeriz» demişti.

Ben Atatürk'ü tanıyan bir insan kadar, hatta daha da çok mesudum. Çünkü aynı fikirde ve onun gösterdiği yolda yürüyorum.

VEDAT ALKAN

Denetim ve onur Kurulları görev bölümü yaptı

Son genel kurulumuzda seçilen Denetim ve Onur Kurulları üyeleri geçen hafta sendikamızda toplanarak görev bölümü yapmışlardır.

Böylece M. Kemal Toprak Denetim Kurulu Başkanlığına, Hasan Baran raportörlüğe, Mustafa Gürün Onur Kurulu Başkanlığına, Yılmaz Candemir de Onur Kurulu raportörlüğüne getirilmişlerdir.

Biliniği gibi Denetim Kurulu asıl üyeliklerine Hasan Baran, Hayri Üst ve M. Kemal Toprak; yedek üyeliklere de Muzaffer Direnç, Mehmet Teker, Tahir Taşbaşı, Timur Fırat ve Zühtü Bartınhoğlu seçilmişlerdi. Onur Kurulu asıl üyeliklerine ise, Yılmaz Candemir, Ali Taner, Abdurrahman Pakoy, Şükrü Türkeli ve Mustafa Gürün; yedek üyeliklere de Vasfi Özgöbek, Yılmaz Özden, Ali yaşayan Orhan Çokdiker ve Emine Okanlar seçilmişlerdi.

Her iki kurulda görev alan üyelerimize çalışmalarında başarılar dileriz.

TEKSİF GAZİANTEPTE ÇÖKTÜ

Naylonlu İşkolu Yetkisi Teksif'i tedirgin etti. İşçiler Kardeş Tekstil Sendikasına akın etmeye başladılar.

BİZ BİZE

İsmail Çol

lağın tesbitinde her işyerinden elde edilen aylık ve günlük kazanç tutarları ayrı ayrı nazara alınması esas kabul edilmişken yeni kanunda müteaddit işyerlerinde çalışan sigortalıların ücretlerinden ayrı ayrı kesilen primlerin toplam günlük 120. TL. kazancından fazlası sigortalının müracaatı üzerine hissesi oranında sigortalıya geri verilmesi esas kabul edilmiştir.

3 — Hastalık ve analık sigortaları primi ödeme hali sona erme durumunu tanzim eden 506 sayılı yasa'nın 107 maddesine göre viziteye çıktığı günden 1 gün önce 1 gün dahi ücretsiz izin alan sigortalının sigorta primi ödeme halinin sona erdiği gerekçesi ile yapılmakta ve sigortalılar çok mağduriyete uğramakta idiler. Açılan davalar ne ticesinde ilgili Yargıtay Dairesi bu sona erme halini kısa bir süre olarak tanımlamış sosyal sigortalar kurumu ise kısa bir süreyi 3 gün olarak kabul etmişti. Yeni kanun ise bu süreyi 10 güne çıkarmış ve ayrıca ücretsiz izin grev ve lokavt hallerinde sigortalılık niteliğinin bu sürelerin sona ermesini takip eden 10 uncu günden başlanarak yitirilmiş sayılacağını kabul etmiştir.

4 — Eski kanunun geçici 8. nci maddesinde bulunan ileri yaştakilere aylık bağlanması yaş bakımından yeni hükümlere uydurulmuş, eski hizmetleri tevsi süresi de kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sigortalı bulunanlar için 1972 yılı sonuna kadar uzatılmıştır. Bu suretle şimdiye kadar eski hizmet belgelerini verememiş olanlar veya 1 yıllık müddeti dışında verenler yeni geçici maddeye eklenen fıkralar eski hizmetleri saydırma imkânını vermiştir.

5 — Yeni kanun geçici 3 ncü maddesi sigortalılara yepyeni bir imkân sağlamıştır. Şöyleki, 1/11/1969 tarihinden önce ve 1/4/1950 tarihinden beri çeşitli işyerinde fikir ve beden işçisi olarak çalışmakta iken her ne sebep le olursa olsun sosyal sigortalar kurumuna veya bir kuruma devredilen çeşitli emekli sandıklarına emekli ve yaşlılık aylığına esas olacak primi ödememiş olanların hizmetlerini belgelendirmeleri ve o zamana ait ilk aylık ücretleri üzerinden işçi ve işveren sigorta primlerini en geç beş yıl içinde defaten veya eşit taksitlerle ödemeleri halinde toplam olarak en çok 10 yıllık hizmetlerinin sosyal sigortalarda veya devredilen sandıklarda geçen hizmetleri birleştirilmesini kabul etmiştir. Bu suretle sigor-

(Devamı 4. sayfada)

lu yetkisi sendikalarını çarsafa dolamaya başlamıştır. Son defa Teksif, elindeki naylon yetkiye güvenerek Gaziantep'te sözleşmesi Kardeş Tekstil Sendikası ile yapılmış olan işyerlerini işkolu seviyesinde sözleşme yapmak üzere müzakerelere çağırmış ve işverenler de pek tabii olarak Teksif'in üyesi bulunmadığı için çağrılarına iltifat etmemişlerdir. İşverenlerin bu tutumu üzerine Gaziantep'teki işkolumuz işyerlerinde grev kararı alan Teksif, bilahare yapılan grev oylamasında büyük bir hezimete uğramıştır. İşçilerin toptan % 5'i Teksif'e evet demiş ve diğerleri sarı sendikanın oyunundan kaçınmışlardır. Teksif'in bu acı ve fakat haklı yenilgisi Gaziantep'te günün konusu olmuş ve mahalli basın «Teksif Çöküyor, Tekstil Güçleniyor» diye manşetler atmışlardır.

Yurdun çeşitli illerinden bu tür haberler gelmeye başlamıştır. Bütün bunlar sarı Teksif sendikasının artık can çekmekte olduğunu göstermektedir. Umarız ki bilinçli tekstil emekçileri kendilerini yıllarca uyutan sarı sendikaya karşı mücadelelerini daha da sıklaştıracak ve en kısa zamanda sendikalarını boş tabeladan ibaret bırakacaklardır.

Sendikamız, Gaziantep'te kurulu kardeş Tekstil İşçileri Sendikasını başarılı çalışmalarından ve emekçiden yana eylemlerinden dolayı kutlar ve her zaman yanında olduğunu açıkça bir kez daha ilân eder.

K.D.M.

Ötedenberi sendikacılığımızın aldığı biçimlerden söz ederiz. Sarı sendikacılık, milli sendikacılık, uydu sendikacılık, federasyon tipi sendikacılık, işyeri sendikacılığı, aşırı sol yada sol sendikacılık; burjuva tipi sendikacılık v. b.

Şimdi, öncülüğünü Tekstil Sendikasının yaptığına tanık olduğumuz, K. D. M. yani Konfederasyon Dışı Mu halefet sendikacılığı üzerinde konuşmak istiyoruz.

Tekstil Sendikası, TEKSİF sendikasıdan kopmuş eski ve ünlü sendikacıların toplandığı bir örgüttür ve kendine özgü bir yapı ile toplumdaki yerini almıştır. Sendikanın yönetim kurullarında, karma fikir akımları ilginç gelişmelere yol açmaktadır. Siyasal doktrinlerin rahatsızlıkla tartışılabilirdiği yönetim kurullarında, aşırı uçların, daima ortak bir görüşe vardığı, dışa dönük eylemlerden sezilmektedir. Hangi uçların taviz verdiği ise kesinlikle saptanmış değildir. Fakat, tutucu yada geri götürücü bir çalışma düzeninin en küçük belirtisi dahi göze çarpmadığına göre, sonuçta, devrimcilerin ağır bastığı ortaya çıkmış oluyor. Hukuk, basın, eğitim bürolarının, klasik sendikacılık çizgisini aştığını görmek ise ancak gurur vericidir.

Tekstil Sendikasının, konfederasyonlar dışında kalışı, örgüt'ün gücünü artırıyor mu sorusuna henüz kesin bir cevap bulunmuş değildir. Ama, her halde, bu günkü yapısıyla, sendikanın TÜRK İŞ de yer alması büyük bir çelişki olabilir. Disk'in, karşısında olmayan Tekstil Sendikasının, yanında olması yada içinde bulunması gerektiği ise, sendikanın genel stratejisi ile bağdaşır görünmüyor. Yerde değil, gökte değil o halde nerede? diye bir soruyu sormak ise, sorunlara mum ışığı ile bakmak kadar abes olur. Aslında, eylemsel yapısı, Disk ile paralel görünen Tekstil Sendikası özgür muhalefeti benimsemiştir. Diks de ise, «bağımlı muhalefet yada bağımlı eylem» hakimdir. Genellikle yönetim biçimleri büro çalışanları çok değişik yönlerde gelişen bu tür kuruluşlar, bir araya gelmekte daima güçlük çekeceklerdir. Bu da şüphesiz emekçinin zararına olacaktır.

DOSTÇA Kâni Sengül HOLDING

Herhalde devlerin savaşını gazetelerden okuyorsunuz. Bu çetin savaşa bizim de katılmamız gülünç olur, işin aslına bakılırsa şu, bizim aklımızın bir türlü ermediği «mesken» meselesi üzerine iki lâf etmeyi düşünüyorduk bu sayı için. Fakat savaş birden patlak verince bunun lüzum-u ihtiyacı kalmadı. Ve herhalde mesken meselesi ile birlikte şirketlere göre halk kavramını da çok iyi anladınız. Beylerin halk dedikleri aylık kazançları enaz 15000 papel civarında olanlardır. Sizler ve bizler gibi ayda beşyüz ile 1000 arasında mekik dokuyanların adı pek belli değil! Dilerseniz seyirci de diyebilirsiniz..

Kapitalci ağalara göre halk sayılmayan bizler çoğu defa ekonomik kavramlara karşı yabancı bulunuruz. Bilmeyiz başımızın etrafında dönedolaşan madrabazlıkların adını sanımı. Zaten bizim bilmememizle başlıyor madrabazlık. Eğer şu olup bitenleri bir bilsek, inanın ki karşımızda kuzu kesilir, şimdi madrabazlık yapan efendiler. Onun için öğrenelim, öğrenmeye çalışalım..

HOLDİNG İngilizce bir kelime.. To hold: elde tutmak demektir; holding de elde tutan anlamına.. Ekono mide bu sözün anlamı anlaşılacağı gibi şöyle açıklanabilir

Kurulan birkaç şirket kendini diğer rakiplerine karşı korumak için birleşir ve bir ortak kuruluşa bağlanırlar. Bu ortak kuruluşun adı holding olur. Artık bu şirketler holdinge karşı bağımsızlıklarını kaybederler. Yönetimleri taktik ve stratejileri holding tarafından tesbit edilir. Bunu daha iyi açıklamak için şöyle bir örnek verebiliriz: Diyelim ki bir işkolunda iki sendika kurulmuştur. Bu iki sendika güçlerini birleştirmek ve işkolundaki işverenlere karşı daha sağlam ve etkili mücadele vermek için federasyon adı altında bir birleşik kuruluşa giderler. Bu takdirde sendikaların bağımsızlıkları kısmen ortadan kalkar ve artık federasyonun yönetimi altına girerler. Başka bir deyimle sendikaların stratejileri artık federasyon tarafından tayin edilir. Holding denilen kuruluşlar da tıpkı federasyonlar gibidirler ve bunlar mücadele güçlerini tek kalemde birleştirmiş olarak eyleme

İşçi için Tiyatro

“Carrar Ana'nın Silâhları” adlı oyundan ilginç bir sahne

Yeni Dünya Tiyatrosu

Tiyatronun eğitsel amaçlarla kullanılması ve geniş halk kitlelerine klâsik tiyatro anlayışının dışında bazı mesajlar

ulaştırılması görüşü ile bir topluluk meydana getirilmiş ve TÖS salonlarında eylemine başlamıştır.

EKONOMİ SORUNLARI

İşçinin felsefesi

İyi ışıklanmamış, çoğunluk- çin köhnemiş, çürümüş sömü-

Topluluğun temsil etmekte olduğu oyun üzerinde durmadan önce, nitelik ve özü hakkın da birkaç söz söylemek herhalde yararlı olacaktır. Bilindiği gibi, geçen yıllarda ilk eylemli tiyatro «Devrim İçin Hareket Tiyatro» su ile başlamış, sonra bazı görüş ayrılıkları nedeniyle bu ekipten kopanlar «İşçinin Tiyatrosu» nu kurmuşlardı. Bu toplulukların görevlerini yapmadıklarını söylemek biraz fazla insafsızlık olur. Gerçekten de her iki topluluk amatörce emekçiye birşeyler belletmek için çırpınıp durmuşlardır ve hâlâ da aynı eylemlerine devam etmektedirler.

Yeni Dünya Tiyatrosu ise bunlardan da farklı olarak neredeyse tiyatro-dergi niteliğinde bir kuruluştur. Birtakım kavramlar, tiyatro sanatı ve sırf nıfsal sorunlar oyun sonunda yapılan forumlarda tartışılmakta, böylece de Türkiye'de ilk defa oyuncu-sanatçı ile seyirci arasında içten bir ilişki doğmaktadır. Bunun da ötesinde seyirci oyunun tam yorumlanmasına yardımcı olmakta, giderek seyrettiği oyunla birlikte çeşitli sorunlar hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Bu çeşitli çalışma elbetteki yararlı bir çalışmadır ve sanırım ki Yeni Dünya Tiyatrosu bunun karşılığını en kısa zamanda görecektir. Eylemlerini tasvip etmeyen basın Tiyatronun görüşünü yansıtan yayın yapmaktan kaçınmakta bu yüzden de Tiyatronun sesi sadece «Fısıltı Gazete» (Devamı 4. sayfada)

nu, hiçbirşeyin değişmediğini beyinlere yerleştirmek hedefini güder. Buna karşılık devrimci felsefe ise, tabiatla herşeyin değiştiğini, herşeyin hareket halinde olduğunu, en ufak madde olan atomun bile hareket

geçerler. Holdingler kendilerine bağlı şirketlerin menfaatlerini çeşitli ekonomik dalavereler korur, kenilerine bağlanmayan şirketleri de ezip ortadan kaldırırlar. Zaten küçük bağımsız şirketler holdingler karşısında rekabete girişemezler. Holdingler bağımsız şirketleri iflâs ettirebilmek için çoğu defa fiyatları düşürür ve onların mallarına olan talebi kendilerine çekerler. Bu durum karşısında da şirket zarara girip yokolur. Holding kurulmadan önce şirketler arasında devam eden rekabet bu defa holdingler arasına sıçrar. Artık holdinglerden hangisi daha güçlü ise savaşı o kazanır ve ötekini batırır.

Son günlerde devam ettirilmeye çalışılan muharebeye biraz da bu açıdan bakmak yararlı sonuçlar alınması bakımından gereklidir.

Ülkemizde ise birkaç yıldanberi halkımıza (holding ağzı ile değil) bir holding sevgisi aşılanmaya başlanmıştır. Holdinglerin anlamını bilmeyen küçük yerli endüstri kuruluşları da bu sevdaya tutulmuşlardır. Oysa holding kendisine kör kütük aşık olan küçük endüstri kuruluşlarını yutmak için ağzını açmış beklemektedir. Halk da holdinglerin stratejilerini bilmediği için sevgisini kuvvetlendirmeye, üstelik holdingin ortaya attığı zokaları da yutmaya çalışmaktadır. Oysa holdingler rekabeti de ortadan kaldıran monopolist bir ekonomik düzene gitmektedirler. Yani özellikle fiyatlar bakımından tekolci tutuma gitmektedirler. Bizim gibi yarıkapitalist ülkelerde ise şirketlerin tekolcilikleri ilk defa tüketici halka etkisini gösterecek, holdinglerin tesbit ettikleri fiyatlar mutlak olacaktır.

İşte yukarıda kısaca açıklamaya çalıştığımız nedenlerden dolayı emekçi halkımız şu holding sevdasından derhal vazgeçmek zorundadır. Hangisi olursa olsun, holdinglerin iyisi olmaz ve hepsinin de ortak amacı fiyat tekeli kurup sömürüyü iliklerine değin yaymaktır.

Onun için kapitalistlerin böyle oyunlarına gelmeyeelim. Bırakın da onlar birbirlerinden bulsunlar...

GAZETEMİZİ POSTA İLE ALANLARIN DİKKATİNE:

Bazı üyelerimizin adresleri değiştiğinden kendilerine gönderilen Gazetemiz iade olunmaktadır. Gazetemizi düzenli olarak gönderebilmemiz için lütfen adres değişikliklerinizi bize bildiriniz.

la havasız, iş emniyetinden yoksun atelyelerde makine gü-rültüleri ve bir hayhuy içinde iş gününü geçirip, evine yorgun argın dönen işçinin de felsefesi olur mu, felsefe düşünebilir mi diyenler çoktur. İtiraf etmelidir ki, eğitim imkânlarından yoksun bırakılmış işçi için karışık görünen felsefe, ilk bakışta fuzuli birşey olarak görünür.

Fakat ilk önce felsefesi denince akla ne gelir, bir kere bunu tesbit etmek gerek, ikinci olarak, bugün yüksek okullarda okutulan felsefe esaslarını kimler meydana getirdi, bu esaslar hangi sınıfın görüşlerini aksettiriyor ve bunları okuyanlar hangi sınıfa mensuptur çoğunlukla? Bunları tesbit etmek gerek. Halk arasında filozof denince akla, hayatta herşeyden uzak, etrafındaki şeylerle hiç ilgilenmeyen bir kimse anlaşılır. Halbuki filozof, birçok meselelere kesin cevap vermeğe çalışan, kainat nereden geliyor, biz nereye gidiyoruz gibi genel meseleleri ilme yardımcı olmak üzere izah etmeğe çalışan bir kimsedir. Felsefe ise tabiatı ve kainatı izah etmeğe çalışır. İşçi sınıfı istihsal yapan sınıftır. İstihsalın asıl amacı ise refahı arttırmak ve içinde yaşadığımız dünyayı değiştirmektir. Bunlar devrimci hedeflerdir. Demek ki, işçi sınıfı öz itibarı ile devrimci bir sınıftır. Bu devrimci sınıfa mensup işçiler, tarihin kendilerine yüklediği devrimci atılımları, devrimci görevlerini yerine getirmek i-

rüçü düzenin bütün müesseselerinin karşısına yenilerini ve kendi öz müesseselerini çıkarmak zorundadırlar. Bu bakımdan, işçiler hem devrimci teoriyi ve hem de pratiği öğrenmek zorundadırlar. Teori demek, yapmak ve gerçekleştirmek istediğimiz şeylere ait bilgi demektir. Pratik ise, gerçekleştirme olayıdır. İnsan sadece pratik alanda kalabilir. Bu takdirde sadece gelenek üzere hareket edilmiş olur. Veya sadece teori alanda kalabilir ki bu takdirde ise, düşünülen şey yapılmadan kalır, yani kafada kalır, tatbikata konulamaz.

İşçiler kendi hayatlarında, içinde yaşadıkları düzende bir terslik olduğunu, düzenin tersine işlediğini, sömürüldüklerini gördükleri, sezdikleri halde, bu düzeni doğrusuna işletmek, değiştirmek için teşkilatlanmazlarsa, bunun için mücadele etmezlerse, bu takdirde sadece teoride kalmış olurlar, yani düşünce içinde kalmış olurlar. Fakat, mücadele eder, teşkilatlanırlarsa pratiğe de inerler, teori ile pratiği birleştirmiş olurlar. Bugün yönetici olan sınıfın, yani burjuva sınıfının düşünce şekli, yani felsefesini metafiziklik felsefe denir. Bu düşünce şekline göre, tarih tekerrürden ibarrettir, tabiatla hiçbirşey değişmez, iyiler iyi olarak kötüler kötü olarak yaratılmıştır, herşeyi kader tayin eder, kade-re boyun eğmek lâzımdır, Bu budur. Bu düşünce tarzı, halkı kader ile başbaşa bırakarak, mevcut düzenin bedi olduğu-

halinde olduğunu, bütün kainatın hareket halinde olduğunu hiç hareket etmeyen taç parçasının bile zamanla rüzgarların, sellerini etkisi ile değişikliğe uğradığını, insanlar da dahil olmak üzere bütün canlıların uzun asırlardanberi değişikliğe uğradığını, etrafımızdaki maddelerden, okuduğumuz bilgilerden teşekkür eden düşüncelerimizin de bu maddelere ve edindiğimiz bilgilere tabi olarak değiştiğini ifade eder.

İnsan sarayda başka türlü, atelyede başka türlü düşünür. Devrimci felsefe ilime ve gerçeklere dayanır, bunu hergün kendi hayatımızda tecrübe ederiz. Burjuva felsefesi, ise ilimden ziyade hurfeye dayanır. İlerki sayılarımızda işçi felsefesine dair yazılarımıza devam edeceğiz ve doğru düşünme yollarını açıklayacak mukayese yapacağız.

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ADINA

İMTİYAZ SAHİBİ :
R I Z A G Ü V E N

SORUMLU YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ :

ABDULLAH SERT

Yönetim yeri: Babiâli Cad.
Sıhhiye Apt. Kat 3, D. 8.
Cağaloğlu
İ S T A N B U L

Telefon : 27 67 82

Dizgi: Yeni Gür Matbaası

Baskı: Haşmet Matbaası
İSTANBUL

Yanlış... Tanıdıklarımız !..

(Baştarafı 1. sayfada)

mek için bazı siyasal oyunlara girmelerini de yadırgamayız. Ne varki; usta bir güreşçi gibi hareket etmeleri ve kendi oyunları ile yenik düşmemeleri gereken dostlarımız yenilginin eşğine geldiklerinin farkında bile değildirlir!

Yasama organına verdikleri tasarı, yanılmıyorsam Kaya Özdemiroğlu ve üç arkadaşı tarafından geçen dönemde verilen ve seçimi nedeni ile kadük olan tasarının (ufak değişikliklerle) aynıdır.

Dostlarımız tarafından tasarı üzerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Fakat gözden kaçırıldıkları maddelerle ekledikleri maddeler arasında öylesine çeşitlilikler var ki, okuyanlar ilk anda imza sahiplerine cesur sosyalistler diyeceklerdir.

«Sosyalist» diyeceklerdir, çünkü Türkiye gibi az gelişmiş ya da geri bırakılmış bir ülkede Genel Grev ve sempati grevini ancak cesur sosyalistler savunabilir. Diğer maddeleri okuyanlar da imza sahiplerine kapitalist uşağı, faşistler diyeceklerdir. Faşist diyeceklerdir; çünkü, Türkiye gibi az gelişmiş bir ülkede her iş kolunda bir tek sendikayı kanun zoru ile yaşatmağa çalışmak kapitalist uşaklarına yaraşan bir eylemdir.

Yürürlükteki yasalara göre emekçiye dönük eylemde bulunmayan sendikacıların tek korkusu aynı işkolunda başka sendikaların kurulup gelişmesidir. İşkolu düzeyinde yetkili olmayan bir sendikanın işyeri düzeyinde toplu sözleşme yapamıyacağını öngören bir yasayı be-

Sosyal Sigortalar

(Baştarafı 2. sayfada)

talıların, sigortaya tabi olmayarak geçen hizmetlerinden de çok müsait şartlarla faydalanma imkânı sağlamıştır.

Ancak; bir görüş, bu hizmetler sigortanın başlangıç tarihi olan 1/4/1950 den sonrası için olabileceği hususudur, diğer aksi bir görüş ise bu geçici madde 1/4/1950 den önceyi de kapsayacağı fikridir. Her iki görüş bu günlerde bu meseleyi iş mahkemeleri kanalı ile çözmeye hazırlanmaktadır.

Bundan sonraki yazımızda Sosyal Sigortalar Kurumunu istikbalde bekliyen tehlikeleri sunacağız.

Yunus KARA

DÜZELTME : : ::

Geçen sayıdaki yazımızın sondan 3 ncü paragrafı yanlış dizilmiştir.

Doğrusu şöyledir

Yeni kanunda ise :

- 1 — Son on yılı beş yıl olarak
- 2 — En yüksek kazançlı yedi yılı üç yıl olarak,
- 3 — % 50 nisbeti % 70 olarak,

düzeltilir, özür dileriz.

Y. K.

Yeni Dünya Tiyatrosu

(Baştarafı 3. sayfada)

si» ile uyulabilmektedir.

Yeni Dünya Oyuncuları şimdilik TÖS Salonunda B. Brecht'in «CARRAR ANA'NIN SİLAHLARI» adlı oyununu temsil etmektedir. Oyunun konusu İspanya İç Savaşı olup özellikle Türkiye bakımından büyük önem taşımaktadır. 1936 yılında derin bir koma haline giren İspanya Cumhuriyetinin bu uyuşukluğundan yararlanmak isteyen faşistlerin yönetimi nasıl ele geçirdikleri dile getirilmektedir. Faşist general

GÜLDÜRÜ

Bir Eleman aranıyor

Fakültenin Sosyal Siyaset Kürsüsü Profesörü, Türkiye çapında faaliyet gösteren ve altın da da Başkan Ş. Y. Genel Sekreter V. G. imzasını taşıyan mektubu öğrencilerine aynen okudu :

«Sendikamız Araştırma Bürosunda çalıştırılmak üzere sosyal görüşü olmayan bir uzman aramaktayız. Fakültenizde böyle bir eleman varsa

Tarihten Utanmayanlar

(Baştarafı 1. sayfada)

ağır hapse mahkûm edildiler. Duruşma zabıtları 60 cildi geçmekte, binlerce faciayı tanıklarıyla, belgeleriyle tesbit etmektedir.

Yavuz Hırsız

Bize o zamanlar Amerika sulhün koruyucusu tanıtılmış, Amerika insana ve insanlığa saygılı bir devlet olarak propagandalara girmişti.

Oysa Amerika, daha 1945'lerden itibaren modern sömürgeciliğin temsilcisi olarak dünyaya hükmedecek bir İmparatorluğun tüm dünyaca bilinmesi ve tanınması için kendine özgü «tırmanma» politikasını izlemiş, sömürdüğü dünyaya «kül yutturmak» için de sulh güvercini geçinmiştir.

Yaşayan İmparatorluk

Bilelim ki, bugün bir Amerikan İmparatorluğu vardır. Bu İmparatorluğu adı şu veya bu olan bir kişi değil, dünya ile birlikte kendi halkını da sömüren TRÖST idare etmektedir. Tröst, büyük sanayii şirketleridir. Bunların patronlarıdır... Tröst silah satmak isterse harp çıkarır; tröst kendi çıkarını engeller görürse Cumhurbaşkanı öldürtür.. Geri kalmış ülkeleri gereğinde kurnazca sömürür, gereğinde sağcı askeri diktatörlere teslim ettirir. İlim, bilim adı altında ay yolculuklarıyla gövde gösterisi yaparak dünyaya varlığını gösterir.

Bitmeyen Savaş

Vietnam, uzakdoğuda kendi kaderini kendi tayin etmek isteyen bir ülkedir. Ne varki otuz yıldan fazladır istilacılara karşı savaşmaktadır. Japonlara karşı savaşmış tır, Fransızlara karşı savaşmıştır. Fransızlar başa çıkamamıştı, Amerikalılar bulaşmıştır. Bu kez de Vietnam yıllar yılı Amerikalılara karşı savaşmaktadır. Halkların bağımsızlığının türküsünü söyleyen Amerikan İmparatorluğu bağımsızlık isteyen Vietnam'da korkunç bir savaşı yürütmektedir...

Yeryüzünden İmparatorluk kalkmamıştır. Dünyanın geri kalmış ülkeleri bağımsızlığa kavuşmadıkça ve de sefalet son bulmadıkça yeryüzünde imparatorluklar var olacaktır. Dünyanın sivil halkı insanlık dışı davranışları diye Nazileri idam eden Amerikalılar, bugün Vietnam'da göz-

nimsemek, iktisaden zayıf durumda bulunan emekçileri sarı sendikaların kucasına kanun zoru ile itmek, faşist sendi kacılığı ihya etmek ve gangas terliğe prim vermek olur. Anayasa madde 46. «Çalışanlar ve işverenler önceden izin al maksızın sendikalar ve sendika birlikleri kurmak, bunlara ser bestçe üye olmak ve üyelikten ayrılmak hakkına sahiptirler» der.

Gerçek bu olduğu halde uygulamanın hiç de böyle olmadığını Sayın Milletvekili sendika cılar çok iyi bilirler. Gerçekten sendikalara üye olmak çok kolaydır. Fakat bazı sendikalar dan ayrılmak imkânsız sayılacak kadar zor olmaktadır. Bu yüzden de sarı sendika ve kötü niyetli işverenlerin işbirliği ya parak emeği nasıl sömürdüklerini bilmekteyiz.

Böylesine bir ortamda bir de işkolu düzeyinde yetki alamayan sendikaya işyeri düzeyinde toplu sözleşme yaptırmamayı öngören bir yasa çıkarsa vay emekçilerin haline!...

Bu tür sendikacılık Hitler Al manya'sında vardı yıkıldı. Şimdi de faşist Salazar Portekiz'in de ve Franko İspanyasında var. Buralardaki emekçilerin açık durumları da ortada! Yirmi üç yıldan beri özgür sendikacılığı savunmuş, aralarında, 1961 Anayasası çalışmalarına katılmış sendikacıların da bulunduğu bir grubun böyle bir tasarımı nasıl imzaladıklarına şaşmamak yirmi yıl savundukları prensipleri iki ayda nasıl unuttuklarına akıl erdirmek mümkün değildir.

Türk sendikacılığının temeline dinamit yerleştirirken bir de basın toplantıları düzenliyerek gürültü çıkaran bu politikacılar ister sosyalist ister faşist de sinler, bize kalırsa bunlar iki aylık ikbalde yirmibeş yılın acılarını unutacak kadar partizanlardır.

RIZA GÜVEN

Franko kuvvetlerine karşı sendikaların direnmeleri ve derhal karşı harekete geçmeleri Türkiye açısından ibretle izlenecek sahnelerdir. Türk sendikalarının böylesi faşist ayaklanmaya karşı ne derece tedbirli oldukları tartışılmalıdır! Biz bu bakımlardan da emekçilerin oyunu seyretmelerini isteyenlerdeniz. Oyunu seyredip forumuna katılan emekçilerin alacakları çok dersler vardır.

İşte Amerikan vahşeti !

(Baştarafı 1. sayfada)

zerine ateş açtılar. Kurşunlar her taraftan yağıyordu. Kadının kemiklerinin dahi parça parça havada uçtuğunu görüyordum.»

Daha sonra bize doğru bir küçük çocuğun gelmekte olduğunu gördüm. Gözleri korkudan kocaman kocaman açılmıştı. Birden üzerine açılan ateşle kolundan ve bacaklarından yaralandı. Ağzından tek kelime dahi çıkmıyor, korkudan hiç bir şey söyleyemiyordu.

Heberle, bunun üzerine çocuğun fotoğrafını çekmek için diz çöktüğünü, bu sırada yanına gelen bir erin de aynı şekilde diz çöktükten sonra çocuğa üç el ateş ettiğini ifade etmekte ve şöyle konuşmaktadır: «İlk kurşun çocuğu tersine çevirdi, ikinci cisi havaya fırlattı, üçüncü kurşunda çocuk yere düştü. Her taraftan kan fışkırıyordu. Askerse gayet sakin yerinden kalarak uzaklaştı.»

Haeberle'nin dehşet verici if

sağlamış. ... ederiz.»

«Yanlış kapı çalmışlar» dedi, arka sıralardan bir öğrenci, «Buraya yazmalarına ne hacet, kendi aralarında seçseler ya»

Not: Bu uydurma bir fıkra değil, gerçekten olmuş bir vakıadır ve siz bu vakianın kahraman ağalarını da çok iyi bilirsiniz.

saatı şöyle devam etmektedir: «Daha sonra o adamla iki çocuğunu hatırlıyorum. Çocukların biri kız diğeri erkekti. Üçü de korkudan titriyorlardı. Genç kızın kendi dilinde hayır, hayır diye söylendiğini duyabiliyorduk. Askerler birden üçünün üzerine de ateş açarak hep sını yere yıktılar.»

BİR BAŞKA ŞAHİT

Çavuş Haberlenin arkadaşı Ray Roberts ise şunları anlatmıştır: «Kasabanın hemen dışında cesetler birbiri üzerine yığılmıştı. Birden bu yığının arkasından bir küçük çocuk çıktı. Üzerinde tek bir gömlekten başka hiçbir şey yoktu. Cesetlere doğru yaklaştı ve içlerinden birinin elini tuttu. Bu sırada Amerikan askerlerinden biri diz çöktü ve 30 metreden tek bir kurşunda çocuğu öldürüverdi.»

Heberle, Amerikan askerleri nin 13 yaşındaki bir kıza yaptıklarını da şu şekilde nakletmiştir: «Daha sonra bir grup kadına yaklaştık. İçlerinde 13 yaşlarında kadar görünen bir kız vardı. Kız siyah pijama gi bi bir elbise giymişti. Askerlerden biri kızın üzerine atıldı, diğerlerinin de yardımıyla onu soymağa başladı. Bu sırada askerlerden birinin, (soyun bakalım, neden yapılmış görelim dediğini işittim. Bir diğer asker ise, (Bu Vietkong'a yataklık eden bir fahişedir) diye konuştu. Askerler kıza soymağa uğ-

lerini kırpmadan kadınları, çocukları ve ihtiyaçları kurşunlamaktadırlar. Alman İmparatorluğu çökerken Amerikan İmparatorluğu bütün vahşetiyle ortaya çıkmıştır. 1945 den bu yana.

Gazetemizin bu sayısında Anadolu Ajansı'nın dilimize çevirip gazetelere gönderdiği «İfşaat!» başlıklı yazıyı aldık. Amerikalıların, dün savaş suçlularını yargılayanların vahşetlerini anlamak için bu yazıyı ibretle okumak gerekli.

İşte o zaman Türkiye'nin 1. Dünya Savaşı sonrası verdiği kurtuluş savaşı, Vietnam'ın bugün yaptığı savaş daha iyi anlaşılacaktır. Halkın savaşı hep sonuç vermiştir, zaferle bitmiştir.

Ama tarih saldırganların yenildiklerini, İmparatorlukların yıkıldığını belgelemiştir. Bu vahşet Amerikan İmparatorluğunun da başını yiyecektir. Ve de yeryüzii tüm sömürgeci silindii mutlu günleri de yaşayacaktır.

Abdullah SERT

Zamları sert karşıladık

(Baştarafı 1. sayfada)

müller bulmaktadırlar. Açıkta açığa vergi kaçakçılığı yapıldığını bilmeyen yoktur. Öte yandan, kârlarını düşük göstermek için akla hayale sığmaz masraf oyunları yapılmaktadır. Peki neden acaba emekçinin aylık kazancından masraf düşülmez? Neden acaba en Az Geçim indirimi uygulanmaz? Bir ailen geçinebilmesi için ne t 1500 liraya ihtiyaç olduğu bilindiğine göre, hiç olmazsa bu miktar kazançlardan vergi alınmamasıdır. Tasarruf bonolarında uygulanan sistem vergi tahakkuklarında da uygulanmalı, Emekçinin hiç olmazsa aylık bin liralık geliri vergiden muaf tutulmalıdır.

Biz Tekstil İşçileri Sendikası olarak Devlettten böyle bir talepte bulunuyoruz. Emekçi vergi vermesin demiyoruz. Ama kendine isabet edenden fazlasını vermesin, vergi mengenesi altında bir kez daha ezilmesin diyoruz.»